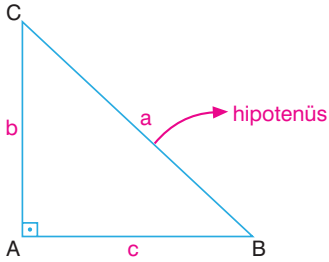

PİSAGOR BAĞINTISI - 1

PİSAGOR BAĞINTISI

- Dik üçgende 90° lik açının karşısındaki kenara **hipotenüs** denir.
- Dik üçgende dik kenarların uzunluklarının kareleri toplamı hipotenüs uzunluğunun karesine eşittir.

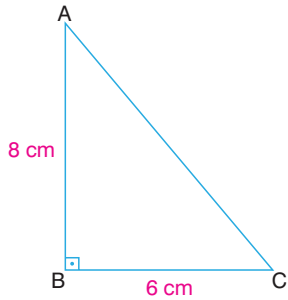
Şekildeki ABC üçgeninde a kenarı hipotenüs, b ve c dik kenarlar ise,

$$a^2 = b^2 + c^2 \text{ olur.}$$

Dik üçgende bu bağıntıya **Pisagor bağıntısı** denir.

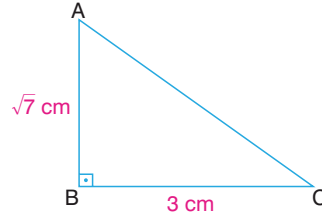
ÖRNEK

Aşağıda verilen ABC dik üçgeninde hipotenüs uzunluğunu bulalım:

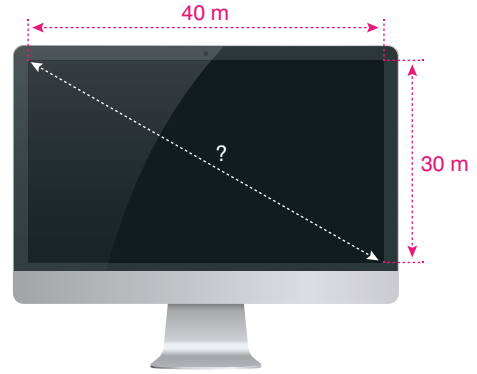
Bir dik üçgende en uzun kenar hipotenüsdür.

ÖRNEK

ABC dik üçgeninde $[AB] \perp [BC]$, $|AB| = \sqrt{7}$ cm ve $|BC| = 3$ cm olduğuna göre, $|AC|$ 'nu bulalım.

ÖRNEK

Yukarıda verilen monitörün ekranı dikdörtgen şeklinde olup kenar uzunlukları 30 cm ve 40 cm'dir.

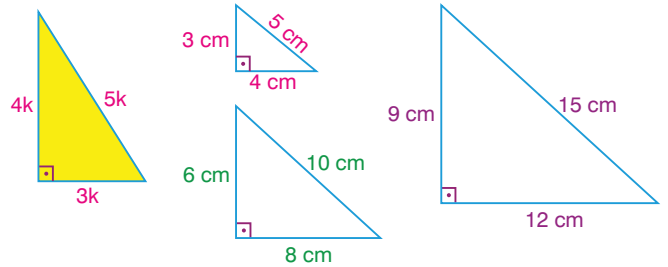
Bu ekranın köşegen uzunluğu kaç cm'dir?

- A) 45   B) 50   C) 60   D) 70

Özel Dik Üçgenler

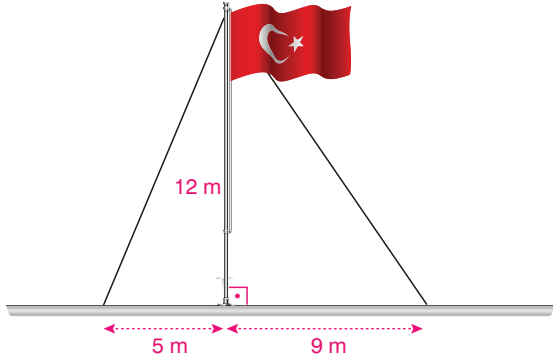
İki kenarının uzunluğu bilinen bazı dik üçgenlerde, üçüncü kenarı Pisagor bağıntısı uygulamadan da bulabiliriz.

- **(3k, 4k, 5k) Dik Üçgeni:** Bir dik üçgenin dik kenar uzunlukları 3 ve 4 sayılarıyla orantılı ise hipotenüsü de 5 sayısı ile orantılıdır.

- **(5k, 12k, 13k) Dik Üçgeni:**
- **(8k, 15k, 17k) Dik Üçgeni:**
- **(7k, 24k, 25k) Dik Üçgeni:**

ÖRNEK

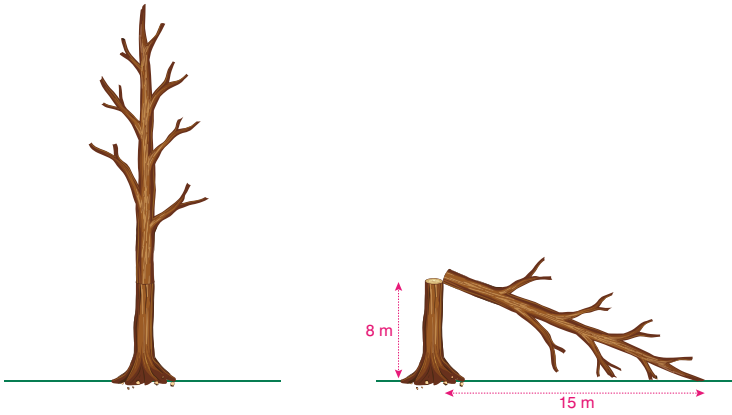

Şekildeki bayrak direği 12 metre yükseklikten bağlanan iplerle, direğe uzaklıkları 5 metre ve 9 metre olan noktalara bağlanarak yere sabitleniyor.

Bu iş için en az kaç metre ip gereklidir?

- A) 24   B) 26   C) 28   D) 30

ÖRNEK

Şekilde görülen ağaç, yerden 8 metre yükseklikten kesildiğinde, ağacın kesilen kısmının ucu ağaçtan 15 metre uzağına düşmüştür.

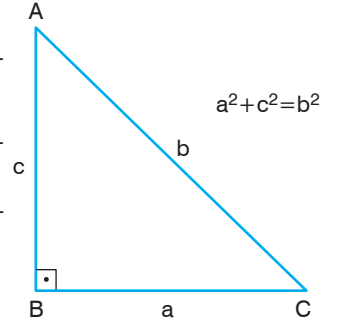
Buna göre, ağacın kesilmeden önceki yüksekliği kaç metredir?

- A) 25   B) 26   C) 27   D) 28

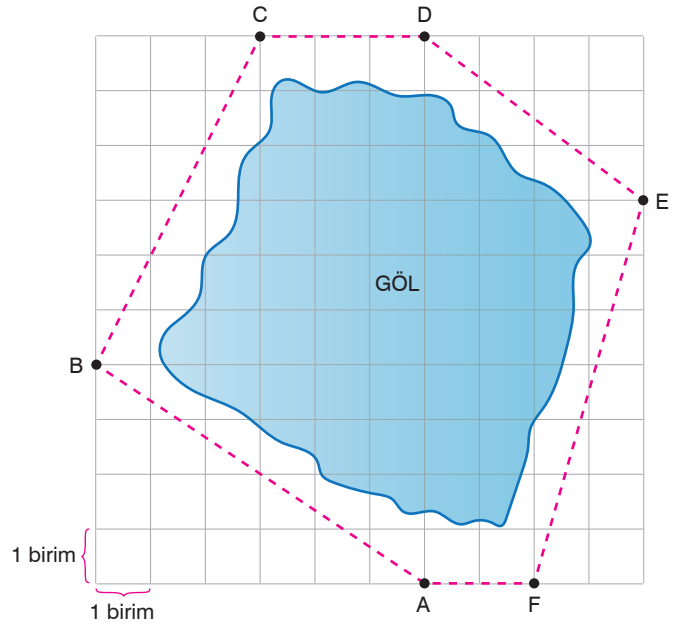
ÖRNEK

Dik üçgenlerde 90° lik açının karşısındaki kenara hipotenüs denir.

Bir dik üçgende dik kenarların uzunluklarının kareleri toplamı, hipotenüsün uzunluğunun karesine eşittir.

Aşağıdaki şekilde bir göl ve gölün çevresinde yapılması planlanan yürüyüş yolu (noktalı çizgiler) kuş bakışı olarak gösterilmiştir.

Bu yürüyüş yolunun aşağıda belirtilen kısımlarından hangisi en uzundur?

- A) AB yolu   B) BC yolu   C) DE yolu   D) EF yolu

(MEB ÖRNEK SORU)

ÖRNEK

- $\sqrt{11}$ cm , 5 cm , 6 cm   • $3\sqrt{5}$ cm , $\sqrt{19}$ cm , 8 cm
- 5 cm , 6 cm , 7 cm   • 9 cm , 40 cm , 41 cm

Yukarıda kenar uzunlukları verilen üçgenlerden kaç tanesi dik üçgendir?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

ÖRNEK

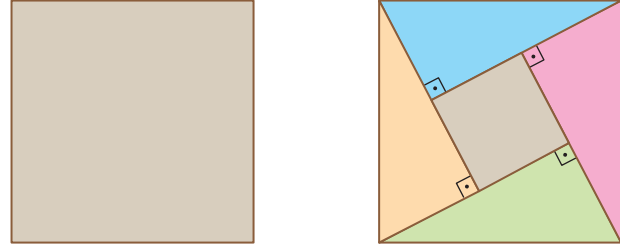
Koordinat düzleminde A(-3, -5) ve B(2, 7) noktaları arasındaki uzaklık kaç birimdir?

- A) 12   B) 13   C) 14   D) 15

ÖRNEK

Dik üçgenlerde 90° lik açının karşısındaki kenara hipotenüs denir. Bir dik üçgende dik kenarların uzunluklarının kareleri toplamı, hipotenüsün uzunluğunun karesine eşittir.

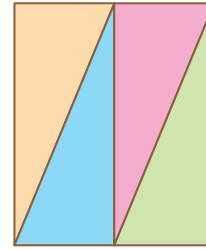
Şekil 1'de verilen kare biçimindeki karton parçasından Şekil 2'deki gibi boyalı dört tane eş dik üçgen kesilip çıkarılıyor.

Şekil 1

Şekil 2

Bu üçgenler aşağıdaki gibi birleştirildiğinde alanı 16 cm^2 olan bir kare oluşturuluyor.

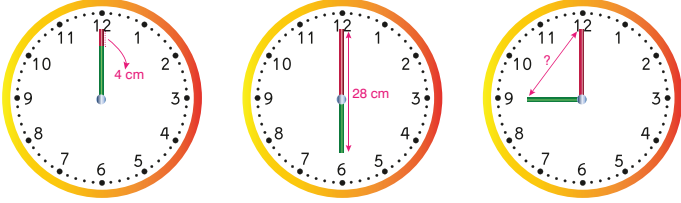
Buna göre başlangıçta verilen karton parçasının bir kenarının uzunluğu kaç santimetredir?

- A) $3\sqrt{2}$ B) $2\sqrt{5}$ C) $2\sqrt{6}$ D) 55

(MEB ÖRNEK SORU)

ÖRNEK

Aşağıda bir duvar saatinin üç farklı zamandaki görünümünü verilmiştir.

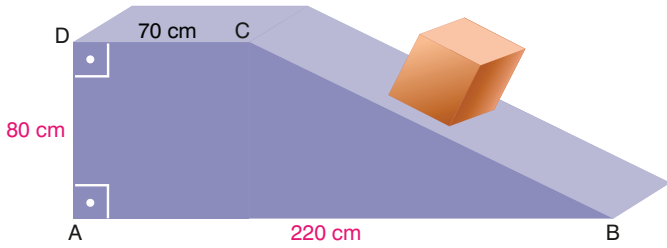
Akrep ve yelkovanın uç noktaları arasındaki uzaklık; saat 12.00'de 4 cm ve saat 18.00'de 28 cm'dir.

Buna göre saat 21.00'de akrep ve yelkovanın uç noktaları arasındaki uzaklık (?) kaç cm'dir?

- A) 18   B) 20   C) 22   D) 24

ÖRNEK

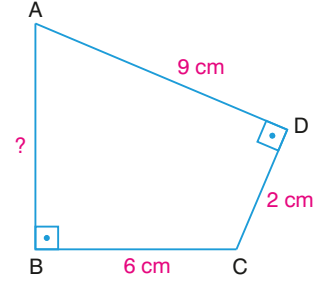
Aşağıdaki şekilde eşya taşımak için yapılan bir rampa verilmiştir.

Verilen uzunluklara göre, rampanın uzunluğu olan $|BC|$ kaç cm'dir?

- A) 160   B) 170   C) 180   D) 190

ÖRNEK

Şekildeki ABCD dörtgeninde $[AB] \perp [BC]$, $[AD] \perp [DC]$ 'dir.

$|AD| = 9$ cm, $|DC| = 2$ cm ve $|BC| = 6$ cm olduğuna göre, $|AB|$ kaç cm'dir?

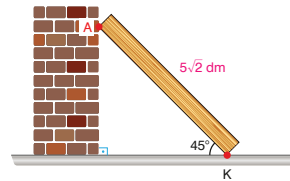
- A) 5   B) 6   C) 7   D) 8

ÖRNEK

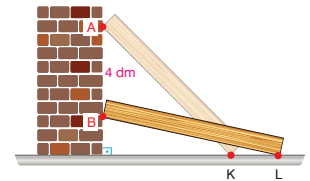
Bir dik üçgende dik kenarların uzunluklarının kareleri toplamı, hipotenüsün uzunluğunun karesine eşittir.

Dik kenar uzunlukları a olan ikizkenar dik üçgenin hipotenüs uzunluğu $a\sqrt{2}$ dir.

Şekil 1'de verilen $5\sqrt{2}$ dm uzunluğundaki kalas, zemin ile 45° lik açı yapacak şekilde A noktasında duvara ve K noktasında zemine değmektedir.

Şekil 1

Şekil 2

Kalas duvara değen ucu, Şekil 2'deki gibi 4 dm aşağı kayarak B noktasına geldiğinde, zemine değen ucu da sağa doğru kayarak L noktasına gelmiştir.

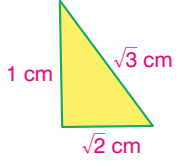
Buna göre, $|KL|$ kaç dm'dir?

- A) 1   B) 2   C) 3   D) 4

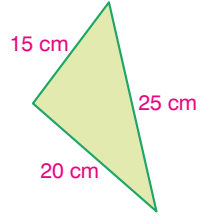
ÖRNEK

Aşağıda verilen üçgenlerden hangisi dik üçgen değildir?

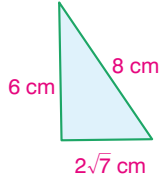
A)

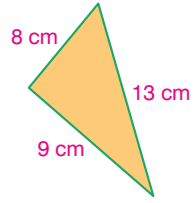
B)

C)

D)

SONRAKİ DERSİMİZ
PİSAGOR BAĞINTISI - 2